

Лајча́к пред Парламентом БиХ: “Интеграција или изолација!”

Интеграција или изолација је избор пред којим се Босна и Херцеговина налази ове јесени, упозорио је данас високи представник и специјални представник Европске уније Мирослав Лајча́к. У свом обраћању Парламенту Босне и Херцеговине, политичарима је поручио да Босна и Херцеговина нема бољег стратешког циља од пута у Европу.

У осврту на актуелну ситуацију у Босни и Херцеговини, високи представник и специјални представник Европске уније позвао је политички естаблишмент да напокон оконча праксу преиспитивања постојања државе и њених саставних дијелова, напомињући да се уставно уређење земље једино може мијењати кроз процедуру прописану самим Уставом. “Нико се не може једнострано отцијепити, нити укинути ентите или друге уставне категорије”, рекао је Лајча́к.

Говорећи о Споразуму о стабилизацији и придруживању са Европском унијом, високи представник је поновио да он неће бити потписан без договора о реформи полиције који је у складу са већ позната три принципа.

Нагласио је да се преко реформе полиције не могу рјешавати сви проблеми Босне и Херцеговине, од ратних злочина па до будућег уставног уређења. “Проблеми постоје и јесу веома озбиљни и релевантни, али морају се рјешавати један по један. (...) Убацавање свих босанскохерцеговачких проблема у реформу полиције ствара чвор који никада неће бити могуће размрсити”,

упозорио је Мирослав Лајча́к.

Постизање или одбијање споразума ће бити “јасан сигнал о зрелости водећих политичара ове земље и њиховој спремности да воде Босну и Херцеговину цивилизованим, европским путем”. Уколико споразум буде одбијен, било би политички наивно мислити да неће бити реакције од стране међународне заједнице, која би у том случају морала да промијени своју политику према Босни и Херцеговини, нагласио је Лајча́к.

Високи представник је указао на низ економских и других предности које би Споразум о стабилизацији и придруживању донио Босни и Херцеговини.

Потписивањем споразума БиХ би учинила први корак у процесу европских интеграција и потврдила своје изгледе за чланство у ЕУ. Између осталог, БиХ би добила могућност да пласира своје производе без царинских дажбина на тржиште од скоро 500 милиона потенцијалних потрошача, док би у транзицијском периоду могла задржати дажбине на производе из ЕУ, како би ојачала домаћу економију.

Са друге стране, БиХ би усклађивањем својих закона са законима ЕУ, успоставила бољу заштиту потрошача, једнаке прилике за све људе, сигурност хране и других производа, ефикасније јавне услуге и транспарентнију потрошњу новца пореских обвезника.

Уставна реформа ће услиједити након рјешења питања реформе полиције, најавио је високи представник. “Циљ је једноставан: да ова земља добије практичан, економичан и ефикасан систем управљања. То је дугорочни циљ, али напредак се и овдје може остварити само консензусом.” Он је оцијенио да спремност за такав консензус још увијек не постоји.

Плаћа се висока цијена за непостојање напретка, констатовао је Лајча́к. “Само у 2006. години, ова земља је изгубила повољне кредите у вриједности 100 милиона долара из средстава Свјетске банке, јер једноставно није задовољила постављене услове”.

На економском пољу Лајча́к је нагласио хитност успостављања Социјално-економског савјета како би се отворио ефикасан дијалог између економских актера и власти. Високи представник и специјални представник Европске уније је најавио конференцију на тему економије која ће окупити креаторе политике и представнике радника, послодаваца, предузетника и потрошача за идући мјесец. “Искуство из других земаља у транзицији, укључујући и моју, говори да је сасвим неразумно очекивати од грађана да се подвргну тешкоћама без очекивања неке врсте видљиве добити... потребне су нам економске реформе које функционишу.”

“Породице жртава не могу чекати унедоглед на сатисфакцију пред судовима”, рекао је Лајча́к осврћући се на питање правде и ратних злочина. Нагласио је да “нема просперитетног друштва без осјећаја правде”. Како би се земља суочила са прошлошћу, потребно је усвојити, у што краћем року, државну стратегију за рјешавање предмета ратних злочина и потписати билатералне споразуме са сусједним земљама о размјени доказа и информација у вези са ратним злочинцима. Позвао је на усвајање Стратегије реформе сектора правосуђа у Босни и Херцеговини, за коју још увијек не постоји довољна политичка подршка.

Говорећи о државној имовини, високи представник и специјални представник Европске уније је затражио од државе, ентитета и Брчко Дистрикта да се што прије усагласе и потпишу споразум о расподјели свих средстава потребних за спровођење њихових уставних надлежности.

Мирослав Лајча́к је позвао посланике да изаберу интеграцију умјесто изолације: “увјеравам вас да ћу са своје стране урадити све... да се успјешно заврши започети реформски процес, јер дубоко вјерујем да је то у интересу ове земље, оба ентита и свих њених грађана”.